

VIZE PAMÁTNÍKU (MANIFEST SOUČASNÉHO PAMÁTNÍKU)

- Musí být kolektivní, symbolizovat všechny, kterým je určen. V hmotovém řešení by neměl zobrazovat pouze jednoho či několik konkrétních hrdinů.
- Musí být konkrétní, ne příliš abstraktní, nesmí ztratit schopnost komunikovat s jakýmkoli divákem.
- Jeho symbolika musí být na první pohled čitelná uchopitelná a srozumitelná.

KONTEXT OKOLÍ

- historický kontext:
  - Název parku odkazuje na přínos první smíšené československé letecké divize ve 2.světové válce.
  - Od roku 1960 zde stál druhoválečný bitevník Il-10, tehdy se park jmenoval Dzeržinského sady.
  - Letadlo se stalo nedílnou součástí parku, roku 1994 prodáno do soukromého muzea ve Francii.
- symbolický kontext:
  - Návrh pracuje s diagonálně procházející „osou života“, spojující těžní věž dolu Jindřich, lípu v parku a ústřední hřbitov.
  - Těžní věž dolu Jindřich – symbol života – pro mnohé veterány zajišťovala práce v dolech jejich obživu a celé rodiny.
  - Lípa v parku – český národní strom, symbol české státnosti, republiky, demokracie.
  - Ústřední hřbitov - symbol smrti, konce cesty, zaslouženého odpočinku.
- urbanistický kontext:
  - Ostrava – především horizontální město – díly rozlehlým dolům a průmyslovým areálům.
  - Diagonální cesta parkem – vytížená zkratka, spojující sídliště Ostrčilova a Prokešovo náměstí – podpořená symbolickou „osou života“ - stává se hlavní osou návrhu památníku.
  - Přirozené těžiště parku při křížení dvou diagonálních cest se stává i místem památníku.
  - Respekt návrhu k nedávné rekonstrukci parku - památník reaguje/komunikuje s vydlážděnou plochou určenou pro shromažďování lidí při veřejných akcích.

ZÁKLADNÍ PRINCIPY NÁVRHU

- Návrh je kolektivní – počet stop odpovídá počtu 332 obcí v Moravskoslezském kraji, jejichž občané nasadili a mnozí i ztratili své životy v boji za národní svébytnost, svobodu a demokracii.
- Práce s kontextem a symboly - „osa života“, lípa v parku, odkaz vojenství a letectví.
- „Stopy ve vlčím máku“.
- Pomník není tradiční.
- Je horizontální – město Ostravu vnímáme více jako horizontální než vertikální město.
- Hlavní motiv je konkrétní a čitelný – stopy vojenských bot v trávě – prapor nastoupený pod vlajkou (vlajka ČR a vlajka Ostravy).
- Stopy symbolizují hmotné stopy válek i nehmotné stopy/vzpomínky účastníků i pozůstalých.

- Motiv stopy – sjednocující prvek prvoválečných, druhoválečných i novodobých veteránů, členové pěchoty, letectva, ženistů i tankistů zanechávali a zanechávají v zemi pořád ty stejné stopy.
- V místě pomníku vysetí vlčího máku – symbol veteránů – původ v básni Na flanderských polích z roku 1915 od kanadského vojenského chirurga John McCraeho.
- Architektonické propojení života a smrti (osa od těžní věže dolů Jindřich k ústřednímu hřbitovu), české státnosti (lípa), války (stopy z litého železa – materiálu na výrobu zbraní), vojenství (nastoupená formace praporu) a veteránů (červené květy vlčího máku).
- Přesunutí původního pomníku blíže k cestě – silnější kontakt s kolemjdoucími.
- Stopy vojenských bot i stopa letadla volně přístupné – možnost procházení trávou a být v těsném kontaktu s pietním místem.

HMOTOVÉ ŘEŠENÍ

- Ploché stopy v zemi jako otisk vzpomínek.
- Symbol pomyslné vojenské jednotky nastoupené před „osou života“, vzdávající hold české vlajce.
- Rozestupy jednotlivých stop odpovídají rozestupům při slavnostním řazení vojáků do formace – užití vzdáleností jako „délka dopředu natažené paže“ a „délka k loktu paže do pasu zapřené“.
- Silná rytmizace.
- Symetrie mezi lípou a dvojicí vlajkových stožárů.
- Dvojice vlajkových stožárů dávají památníku vertikálnítu.
- Součástí památníku i pamětní deska s nápisem: VĚNOVÁNO PRVOVÁLEČNÝM, DRUHOVÁLEČNÝM I NOVODOBÝCH VETERÁNŮM – OBČANŮM OSTRAVY A MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE, KTEŘÍ NASADILI A MNOŽÍ Z NICH I ZTRATILI SVÉ ŽIVOTY V BOJI ZA NÁRODNÍ SVĚBYTNOST, SVOBODU A DEMOKRACII.

KONSTRUKČNÍ A MATERIÁLOVÉ ŘEŠENÍ

- Černěné lité železo se stává jednotícím materiálem.
- Bude odlito ve Vítkovických slévárnách v Ostravě – odkaz/úcta k jejímu průmyslovému dědictví.
- Odlitky budou následně černěny a konzervovány – odolnost proti povětrnostním vlivům.
- Součástí památníku dvojice vlajkových stožárů.
- Železné stopy i obrys letadla kotveny do země pomocí zemních vrutů – šetrné ke kořenovému systému stromů – na rozdíl od plošné základové desky zabírají zemní vruty jen 0,8 % plochy.
- Památník mimo ochranná pásma stromů a ochranná pásma vedení veřejného osvětlení.
- Před instalací proběhne zaměření kořenů stromů zemním radarem.